

Małgorzata Janas-Kozik

**Katedra i Klinika Psychiatrii i Psychoterapii
Śląski Uniwersytet Medyczny**

**Oddział Psychiatrii i Psychoterapii Wieku Rozwojowego
Centrum Pediatrii w Sosnowcu**

**Zaburzenia
pozorowane**

Zaburzenia pozorowane

Zaburzenia pozorowane (FD, factitious disorders) wg APA klasyfikowane są jako ciężkie choroby psychiczne.

Zespół Munchausena per procuro (po raz pierwszy opisany przez Ashera w 1951r., który zidentyfikował pacjentów podróżujących od szpitala do szpitala i dramatycznie przedstawiających swoje skargi.

Zespół Munchausena by proxy (z przeniesienia), to wersja choroby, w której osoba, zwykle rodzic, celowo wytwarza objawy u dziecka umożliwiając w ten sposób dorosłemu identyfikację z rolą chorego.

Zespół Munchausena. Trochę historii...

1951r. – Richard Asher wprowadził termin zespół Munchausena charakteryzując osoby, które tworzą fikcyjne objawy biologiczne własnej choroby doprowadzając do wielokrotnego wykonywania zbędnych badań diagnostycznych i niepotrzebnego, potencjalnie niebezpiecznego leczenia.

1977r. – Roy Meadow określił terminem „zespół Munchausena w zastępstwie” (Munchhausen by proxy syndrome: MBPS) patologiczny mechanizm psychologiczny, gdy odkrył, że kilka matek jego pacjentów wymyślało objawy choroby i prowokowało je u swoich dzieci.

1995r. – wg Meadowa termin zespół Munchausena początkowo używano w stosunku do osób dorosłych, które miały skłonności do opowiadania nieprawdopodobnych historii na swój temat, podobnie jak to czynił fikcyjny baron Karl Friedrich von Munchhausen, który opowiadał swoim przyjaciołom niestworzone historie z podróży i wojen z Turkami

Zespół Munchausena by proxy dzisiaj

Obecnie terminu **zespół Munchausena by proxy (MBPS)**

„z przeniesienia” używa się raczej w stosunku do rodziców, którzy zmyślają różne historie na temat swoich dzieci.

Przejawia się wmawianiem dziecku choroby, na którą w rzeczywistości dziecko nie cierpi.

Diagnoza lekarska wykluczająca chorobę w ogóle nie uspakaja rodziców, jest potwierdzeniem niekompetencji lekarza, dlatego szukają innego specjalisty.

Procedura może powtarzać się wiele razy i łączyć się z podawaniem leków, nadmiernym ochranianiem, stosowaniem diety, ograniczeniem ruchu, ograniczeniem rozwoju ruchowego i umysłowego.

Zespół Munchausena - epidemiologia

Wg statystyk w USA co roku stwierdza się 1200 nowych przypadków, w innych krajach liczba ta jest proporcjonalna do liczby ludności

W 25% wykrytych przypadków zastępczego zespołu Munchausena rodzeństwo maltretowanego dziecka już umarło

(najprawdopodobniej uśmiercone przez sprawcę)

(Feldman 2008)

W **85%** przypadków zespół Munchausena dotyka **matek**

15% osób dotkniętych MSPB stanowią **ojcowie i pozostali opiekunowie**

Jako główną przyczynę podaje się chęć zwrócenia na siebie uwagi przez rodzica, a w tym celu wykorzystywane jest dziecko

Gdy istnieje podejrzenie „sztucznej” choroby...

1. Zapewnij dziecku bezpieczeństwo
2. Wykonaj odpowiednie badania diagnostyczne
3. Pamiętaj, że wszystko może wydarzyć się nawet w szpitalu
4. Słuchaj, co mówi dziecko
5. Kontroluj wszystko. Poszukuj niezależnych obserwacji, zbierając wszystkie uwagi i rozmawiając z każdym, kto jest związany ze sprawą
6. Prowadź staranną dokumentację
7. Rozmawiaj z rodzicami, aby im powiedzieć, a nie obwiniać, jasno przedstaw przypadek, ofiaruj wsparcie, powiedz o środkach podjętych w celu ochrony dziecka
8. Nadzoruj kontakt między dzieckiem i rodzicami
9. Skieruj rodziców pod opiekę psychiatryczną
10. Oceń stan emocjonalny dziecka
11. Zapewnij możliwość porozumiewania się wszystkich ze sobą
12. Poświęć dużo czasu rodzinie i osobom zawodowo związanym ze sprawą
13. Uważaj! Osobą uwikłaną w zdarzenie może być ktoś inny niż rodzice!